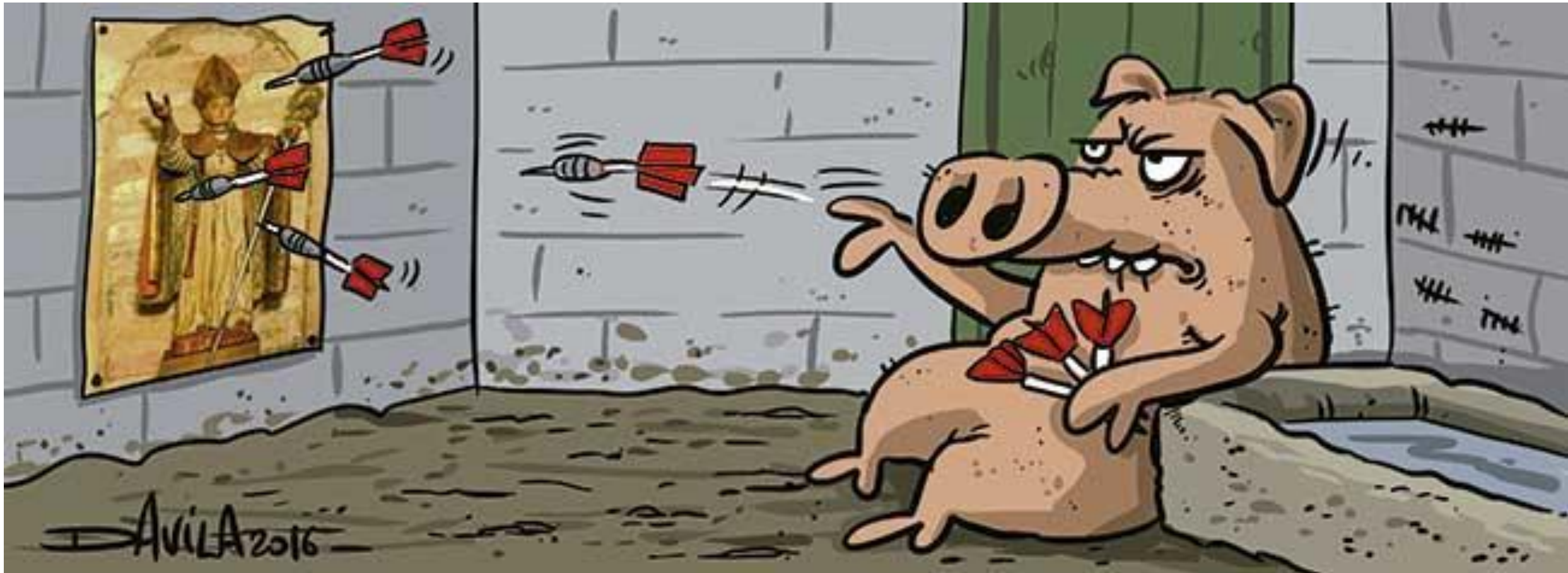

Esercitazioni di lingua galega (11)

Pedro Basalo Bembibre
Università degli Studi di Padova
pedro.basalobembibre@unipd.it

“A todo porco lle chega o seu San Martiño”

“A todo porco lle chega o seu San Martiño”

Un compromiso para despedir e lembrar aos falecidos no mesmo idioma no que viviron

LA VOZ
OURENSE

Día da Restauración da Memoria Lingüística de Galicia

<https://www.g24.gal/-/varias-instituciones-asinan-un-compromiso-para-fomentar-o-galego-nos-camposantos>

“Brotar cara o sur” (2023), Lontreira

(<https://youtu.be/h5lJap11FRg?list=RDh5lJap11FRg>)

- Grupo da Illa de Arousa
- Fusión de músicas
- Ritmos latinos bailables

CORRECCIÓN DOS DEBERES

- Exercicio 2 (p. 50)
- Exercicios 3 e 4 (pp. 50-51)

O APALPADOR

TEXTO: “O gatipetro”, Álvaro Cunqueiro

O gatipetro (ser) un gato branco que (ter) na cachola un corno mouro; o gatipetro (vir) polas noites ás casas, e (pararse) nos cuartos nos que (haber) nenos durmindo. Entón o gatipetro (pórse) a verter auga polo seu corniño, e o neno, en soños, escoitando o pingar da fontíña aquela, (soñar) que (mexar), e de verdade (mexar) na cama.

Para espantar o gatipetro (abondar) con botar sal á porta do cuarto e ao pé da fiestra. O gatipetro (andar) apoiándose, ademais de nas catro patas, na lingua, e probando con esta o sabor do sal, o gatipetro (dar) a volta e (proseguir) a súa nocturna viaxe, deixando os nenos da casa en paz.

TEXTO: “O gatipetro”, Álvaro Cunqueiro

O gatipetro **é** un gato branco que **ten** na cachola un corno mouro; o gatipetro **vén** polas noites ás casas, e **párase** nos cuartos nos que **hai** nenos durmindo. Entón o gatipetro **ponse** a verter auga polo seu corniño, e o neno, en soños, escoitando o pingar da fontíña aquela, **soña** que **mexa**, e de verdade **mexa** na cama.

Para espantar o gatipetro **abonda** con botar sal á porta do cuarto e ao pé da fiestra. O gatipetro **anda** apoiándose, ademais de nas catro patas, na lingua, e probando con esta o sabor do sal, o gatipetro **dá** a volta e **prosegue** a súa nocturna viaxe, deixando os nenos da casa en paz.

Fonte do gatipetro (Praza do humor, A Coruña)

NORMAS XERAIS DE ACENTUACIÓN

- Palabras agudas → Acabadas en -n, -s, -ns ou vogal (*camión, compás, mañá*)

Non se acentúan se na última sílaba hai un ditongo decrecente, por exemplo: <ai>, <ei>, <ou>; non importa se vai un -s despois do ditongo (*ademaís*)

- Palabras graves → Non acabadas en -n, -s, -ns ou vogal (*túnel, réquiem*)

Acentúanse se na última sílaba hai un ditongo decrecente (*posíbeis*) ou grupos consonánticos dobres ao final, como -ms, -ps (*álbums, bíceps*)

Adverbios en “-mente” son sempre graves → Non levan acento gráfico

- Esdrúxulas ou sobresdrúxulas → **Sempre** (*dígolle, dígollelo*)

Monosílabos → **Nunca**, agás en caso de acentuación diacrítica (*máis* vs *mais*)

ACENTUACIÓN DITONGOS E HIATOS

Cando hai encontros vocálicos → Tres posibilidades:

1. Ditongo (auga: au-ga) → As vogais van na mesma sílaba
2. Tritongo (bidueiro: bi-duei-ro) → As vogais van na mesma sílaba
3. Hiato (area: a-re-a | río: rí-o) → As vogais van en sílabas distintas

Se o acento cae na vogal aberta (a, e, o) non se altera o número de sílabas:

Hiato → aéreo (a-é-re-o) | Ditongo → biólogo (bió-lo-go)

Hiatos de vogal pechada (i, u) + vogal (aberta ou pechada) acentúanse sempre:

Sofía (So-fí-a) | Verbos rematados en –uír → destruír, construír, contribuír...

*Excepto se hai un *h* entre ambas vogais: (eu) prohibo, (eu) cohibo...

ACENTUACIÓN DIACRÍTICA

Ver o cadro da páxina 28 do *Primo corso di galego*

Algunhas acentuacións diacríticas máis:

compre - cómpre

presa - présa

(ti) ves - (ti) vés

(eles) ven - (el) vén

ACENTUACIÓN (Ex. 3, p. 29, *Primo corso*)

- Iria contigo, máis teño moito que facer na casa.
- A queimada é unha bebida feita con augardente á que se lle prende lume mentres se recita un conxuro.
- Prohiboche que sigas berrando dese xeito; a xente quere durmír!
- Cando vou ao ximnasio gústame facer exercicios para os biceps e os triceps.
- Tes que cambiarlles os albums a esas fotos porque son moi vellos.
- Os compostelans son os habitantes de Santiago de Compostela.
- Pisáronme un pe e doeme moito.

QUEIMADA

**O conxuro comeza así:
“Mouchos, curuxas,
sapos e bruxas...”**

DEBERES

- Exercicio 4 (pp. 29-30)
- Traducir ao galego as frases da seguinte diapositiva
- 2ª entrega: luns, 24 de novembro (antes das 14:00)

Fai un vídeo falando en galego (duración aprox. 1 minuto)

Posibles ideas: curiosidades (de Italia, da vosa cidade), vídeo virais, retos, contar unha historia, documental, receitas de cociña...

Enviádemlo por correo electrónico, por favor!

O DÍA 24 DE NOVIEMBRE HABERÁ PREMIO PARA O MELLOR VÍDEO!

DEBERES

- Traduce ao galego as seguintes oracións:
- 1. - Chi viene alla festa giovedì sera? - Ci veniamo io e te.
- 2. Cosa fai dopo cena?
- 3. Quante cose belle ci sono a Padova!
- 4. Andiamo al mare nelle vacanze di estate.
- 5. Siete voi le nostre studentesse di giurisprudenza o sono quelle?
- 6. Hai fratelli o sorelle... o sei figlia unica?
- 7. Vi propongo di andare in discoteca, cosa ne dite?
- 8. Tuo cugino sempre fa quello che vuole.
- 9. Non mi fido di questo gatto giallo, è molto pericoloso.